

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่มีต่อศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจมুম มสธ. ในจังหวัดภาคใต้ ในด้านความสำคัญของห้องสมุด ที่มีต่อการศึกษาทางไกล การประชาสัมพันธ์มুম มสธ. รวมทั้งการใช้มুম มสธ. ของนักศึกษา สาเหตุของการใช้และไม่ใช้มুম มสธ. ความต้องการหรือความคาดหวังที่มีต่อมুম มสธ. ตลอดจน ปัญหาในการใช้มুম มสธ. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับมুম มสธ. ซึ่งได้กำหนด ตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลทำให้ทัศนคติของนักศึกษาแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้ใช้และผู้ไม่ใช้มুম มสธ. เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชา อาชีพ และเขตที่พักอาศัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 2 เป็นต้นไป ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2533 และอาศัยอยู่ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี นราธิวาส พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วง เวลาที่ทำการวิจัย จำนวน 360 คน โดยผู้วิจัยได้รายชื่อและที่อยู่นักศึกษาจากสำนักทะเบียน และวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล เครื่องมือดังกล่าวมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ และแบบมาตราวัดของ Likert

เนื้อหาในแบบสอบถาม (รายละเอียดในภาคผนวก ก) แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้และผู้ไม่ใช้มুম มสธ. เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชา อาชีพ และเขตที่พักอาศัย

ตอนที่ 2 สภาพการใช่มุม มสธ. ของผู้ใช่มุม มสธ. เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ มุม มสธ. ของนักศึกษา โดยคำถามจะครอบคลุมเรื่อง อัตราความถี่ในการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้ บริการที่ใช้ ประเภทของสื่อการศึกษาที่ใช้ และวิธีการค้นหาสื่อการศึกษา ที่ต้องการ

ตอนที่ 3 สาเหตุของการใช้และไม่ใช่มุม มสธ. ของนักศึกษา เป็นคำถามเกี่ยวกับ สาเหตุที่ทำให้นักศึกษามาใช่มุม มสธ. และสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไม่มาใช่มุม มสธ.

ตอนที่ 4 ทักษะคิของนักศึกษา มสธ. ที่มีต่อมุม มสธ. เป็นคำถามวัดความคิดเห็น และความรู้สึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อความสำคัญของมุม มสธ. ต่อการ ศึกษาทางไกลของนักศึกษา และความสำคัญของมุม มสธ. ต่อระบบการศึกษาทางไกล รวมทั้ง ความคิดเห็นที่มีต่อการประชาสัมพันธ์มุม มสธ. ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โดยบุคคล การ ประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อโสตทัศน์ โดยใช้แบบมาตราวัด ของ Likert วัดความคิดเห็นและความรู้สึก ซึ่งได้กำหนดช่วงความถี่ของระดับทัศนคติ ออกเป็น 5 ช่วง คือ

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความรู้สึก ตรงกับข้อความนั้น ๆ มากที่สุด
เห็นด้วยมาก	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความรู้สึก ตรงกับข้อความนั้น ๆ มาก
เห็นด้วยปานกลาง	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความรู้สึก ตรงกับข้อความนั้น ๆ ปานกลาง
เห็นด้วยน้อย	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความรู้สึก ตรงกับข้อความนั้น ๆ น้อย
เห็นด้วยน้อยที่สุด	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นหรือความรู้สึก ตรงกับข้อความนั้น ๆ น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 5 ความต้องการของนักศึกษา มสธ. ที่มีต่อมุม มสธ. ประกอบด้วยคำถาม เกี่ยวกับความต้องการหรือความคาดหวังที่นักศึกษามีต่อมุม มสธ. ในด้าน สภาพมุม มสธ. วัสดุ ครุภัณฑ์มุม มสธ. สื่อการศึกษา บริการของมุม มสธ. ระเบียบการใช้ห้องสมุด บุคลากรที่ให้ บริการในมุม มสธ. และการประชาสัมพันธ์มุม มสธ.

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่นักศึกษาที่มีต่อมม มสธ. โดยในส่วนที่เป็นปัญหานั้น ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการไปใช้มม มสธ. ในด้าน สภาพมม มสธ. วัตถุประสงค์ สื่อการศึกษา บริการของมม มสธ. ระเบียบการใช้มม มสธ. บุคลากรมม มสธ. และการประชาสัมพันธ์มม มสธ. โดยใช้แบบมาตรวัดของ Likert

สำหรับส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามลักษณะปลายเปิดให้นักศึกษาได้เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับมม มสธ.

สำหรับคำถามตอนที่ 5 และตอนที่ 6 ส่วนที่เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้มม มสธ. จะวัดระดับของความต้องการหรือความคาดหวัง และระดับของความเป็นปัญหา โดยใช้มาตรวัดของลิเคอร์ท โดยกำหนดช่วงความถี่ออกเป็น 5 ช่วง คือ

มากที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการหรือเป็นปัญหามากที่สุด
มาก	หมายถึง	มีความต้องการหรือเป็นปัญหาในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	มีความต้องการหรือเป็นปัญหาในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	มีความต้องการหรือเป็นปัญหาในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการหรือเป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่ต้องการหรือไม่เป็นปัญหาเลย

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามเมื่อร่างเสร็จแล้ว ให้นำไปทดสอบกับนักศึกษา มสธ. ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับฉลากจากจำนวนนักศึกษา มสธ. ที่อยู่ในจังหวัดภาคใต้ที่เข้าอบรมประสบการณ์วิชาชีพ ณ อาคารพิทยพัฒน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในเดือนมีนาคม 2533 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขคำสั่งในแบบสอบถาม และเนื้อหาให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน 360 คน) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ทางไปรษณีย์ และส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยกำหนดช่วงระยะเวลาของการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2534 ถึงเดือนกรกฎาคม 2534 โดยในช่วงแรก ภายในเดือนพฤษภาคม 2534 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 216 ชุด หรือร้อยละ 60.00 ผู้วิจัยได้ติดตามทางไปรษณีย์จนถึงเดือนกรกฎาคม 2534 ปรากฏว่าได้แบบสอบถามเพิ่มเติมมาอีก 59 ชุด รวมเป็น 275 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.39 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้แปลงคำตอบในแบบสอบถามเป็นตัวเลข เพื่อเตรียมลงรหัสในแบบฟอร์มการลงรหัส (Coding Form) จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปประมวลและวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science / Personal Computer (SPSS PC⁺) โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ กัน ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดกำหนดคำตอบให้ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง (ตอนที่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้มม มสธ. (ตอนที่ 2) และข้อมูลด้านสาเหตุของการใช้และไม่ใช้มม มสธ. (ตอนที่ 3) วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบประเมินค่า ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ มม มสธ. ในด้านความสำคัญของมม มสธ. ต่อการศึกษาทางไกล และการประชาสัมพันธ์มม มสธ. (ตอนที่ 4) วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบหาความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (T-test) สำหรับเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาจำแนกตาม ผู้ใช้และผู้ไม่ใช้มม มสธ. เพศ สาขาวิชา และเขตที่พักอาศัย ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีค่าความแตกต่าง 2 ตัว และหาค่าความแปรปรวน (ANOVA หรือ F-test) สำหรับเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีค่าความ

แตกต่างกัน 3 ตัวขึ้นไป สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม หากรายการใดมีความแตกต่างกัน จะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือด้วยความเชื่อมั่น 95.00% ทั้งนี้ในการนำเสนอผลการทดสอบค่าเอฟ ซึ่งจะแสดงว่ามีความแตกต่างระหว่างข้อมูลนั้น จะทำเครื่องหมายดอกจัน (*) ไว้ที่ค่านั้น ๆ

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบประเมินค่า ได้แก่ คำถามตอนที่ 5 และตอนที่ 6 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการหรือความคาดหวังของนักศึกษา มสธ. ที่มีต่อ มสธ. และปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการใช้ มสธ. ในด้านสภาพ มสธ. วัสดุครุภัณฑ์ สื่อการศึกษา บริการ ระเบียบการใช้ มสธ. บุคลากร และการประชาสัมพันธ์ มสธ. วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ คำถามในตอนที่ 6 ข้อที่ 20 ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาต่อ มสธ. ผู้วิจัยได้สรุปและจัดกลุ่มความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถามออกเป็นกลุ่ม จากนั้นจะให้ความถี่และนับจำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ

จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของความเรียง และตาราง โดยแปลงค่าเฉลี่ยของข้อมูล ดังนี้

1.00 - 1.59	=	น้อยที่สุด
1.60 - 2.59	=	น้อย
2.60 - 3.59	=	ปานกลาง
3.60 - 4.59	=	มาก
4.60 - 5.00	=	มากที่สุด